Ceza hukukunun uygulanması: şirketlerin sorumluluğu, ertelenmiş kovuşturma anlaşmaları ve sınır ötesi işbirliği

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Singapur Yüksek Mahkemesi Genel Dairesi (General Division), 24 Nisan 2026'da Kamu Savcısı (Public Prosecutor) ile eski adı Sembcorp Marine olan Seatrium Limited arasındaki ertelenmiş kovuşturma anlaşmasının adaletin menfaatine uygun olduğunu ve şartlarının adil, makul ve orantılı olduğunu ilan etti.[1] Bu karar, Parlamento'nun sekiz yıl önce oluşturduğu ve o güne kadar hiç kullanılmamış bir usulü tamamladı. Karar aynı zamanda Brezilya'daki *Lava Jato* soruşturmalarının Singapur'a uzanan en uzun bölümlerinden birini, ilgili her birey için olmasa da şirket açısından kapattı. Dava, bu bölümün üç unsurunu tek bir dosyada gösterir: çalışanlarının işlediği suçlar nedeniyle hesap vermek zorunda kalan bir şirket, bir mahkemenin denetiminde müzakere edilmiş bir sonuç ve başka bir ülkedeki yargılamalarla uyumlu hâle getirilmesi gereken bir çözüm.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Bu bölüm, Singapur'un ceza hukukunu şirketlere karşı nasıl uyguladığını ve fiil, delil veya para yurt dışında bulunduğunda yabancı makamlarla nasıl işbirliği yaptığını inceler. Şirketlerin cezai sorumluluğuna ilişkin ilkelerle başlar, ardından ertelenmiş kovuşturma anlaşmalarına, sonra da karşılıklı adli yardıma ve suçluların iadesine geçer. Suç gelirlerinin müsaderesi ve iadesiyle devam eder ve birden fazla ülkedeki paralel yargılamaların sorunlarıyla sona erer. Kara para aklamanın önlenmesi çerçevesinin kendisi bu kısmın III. Bölümü'nün konusudur. 1MDB'nin ve 2023 kara para aklama davasının yarattığı bütünlük şokları ise E. Kısım, VI. Bölüm'de anlatılır. Bu bölüm söz konusu davalara yalnızca kovuşturma araçlarını örneklendirdikleri ölçüde başvurur.

Cenevre cildi, bunun karşılığı olan bölümünü İsviçre Ceza Kanunu'nun (StGB/SCC) 102. maddesi kapsamında şirketlerin cezai sorumluluğuna ve Gunvor, Glencore ve Trafigura'nın mahkûmiyetlerine ayırır.[2] İki finans merkezi aynı yapısal soruyla karşı karşıyadır. Her ikisi de faaliyetlerini çoğunlukla yurt dışında yürüten ticaret şirketlerine, bankalara ve varlık yöneticilerine ev sahipliği yapar. Bu nedenle savcılarının ilgilendiği usulsüzlüklerin büyük bölümü başka ülkelerde gerçekleşir. Verilen yanıtlar öğretici biçimlerde ayrışır. İsviçre, şirket sorumluluğunun kanunla düzenlenmiş özel bir biçimine dayanır, şirketleri ceza kararnameleriyle (Strafbefehl) cezalandırır ve şimdiye kadar ertelenmiş kovuşturmayı getirmeyi reddetmiştir. Singapur ise şirketi genel ceza hukukunda bir kişi olarak kabul eder, bireylerin fiillerini common law kuralları aracılığıyla şirkete isnat eder ve İngiliz modeline göre biçimlendirilmiş bir ertelenmiş kovuşturma rejimi benimsemiştir.

Temel noktalar

Singapur hukuku şirketleri hemen her suçu işleyebilecek "kişiler" olarak kabul eder. Bireylerin fiillerini ve bilgisini, common law'un isnat kuralları ve 1992 tarihli Yolsuzluk, Uyuşturucu Kaçakçılığı ve Diğer Ağır Suçlar (Suç Gelirlerinin Müsaderesi) Kanunu'nun (CDSA) 73. maddesi gibi özel kanun hükümleri uyarınca şirkete isnat eder. Bir şirketin mahkûmiyeti hâlinde verilebilecek azami para cezaları çoğu zaman mütevazıdır. Örneğin yolsuzluk suçlamalarında her bir suçlama için bu tutar 100.000 Singapur dolarıdır (S$100.000). Müzakere edilmiş çözümlerin çok daha büyük tutarlar içermesinin nedeni budur. 2018 tarihli Ceza Adaleti Reformu

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Kanunu (Criminal Justice Reform Act 2018), şirketler ve diğer kuruluşlar için ertelenmiş kovuşturma anlaşmalarını getirdi. Bu anlaşmalar Yüksek Mahkeme'nin onayını gerektirir ve Resmî Gazete'de (Government Gazette) yayımlanır. 2025'te Seatrium ile yapılan bu türden ilk anlaşma 110 milyon ABD doları tutarında bir ceza öngördü. Bunun 53 milyon ABD doları Brezilya'ya yapılan ödemelerle mahsup edilebiliyordu. Uluslararası işbirliği; 2000 tarihli Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardım Kanunu'na (MACMA), 1968 tarihli Suçluların İadesi Kanunu'na (Extradition Act 1968) ve 1992 tarihli Kanun'un müsadere hükümlerine dayanır. 2017'deki Keppel davasında yabancı makamların yürüttüğü kovuşturma ise çözümlerin Amerika Birleşik Devletleri, Brezilya ve Singapur arasında nasıl paylaşıldığını gösterdi.

Notlar

1. Republic of Singapore Government Gazette, 30 Nisan 2026 tarihli 2439 No.lu Bildirim, "Criminal Procedure Code 2010: Declaration relating to Deferred Prosecution Agreement", para. 1: Yüksek Mahkeme Genel Dairesi'nin, Kamu Savcısı ile Seatrium Limited (eski adıyla Sembcorp Marine Ltd) arasındaki 30 Temmuz 2025 tarihli ertelenmiş kovuşturma anlaşmasına (DPA) ilişkin olarak Criminal Procedure Code 2010, s. 149F uyarınca 24 Nisan 2026'da verdiği tespit kararı. ↩
2. Ressos, *Genève, place financière internationale*, partie H, chapitre V, « La responsabilité pénale des entreprises : Gunvor, Glencore, Trafigura ». ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.